

Kunnskapsinnhenting Barentshavet-Lofoten
Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep, 0030 Oslo

Tromsø 17.04.2012

Lofoten og Vesterålen avgjørende for matproduksjonen

FHL takker for konstruktivt møte med dere i forbindelse med vår generalforsamling den 28.03.2012, og sender som avtalt over en kortfattet presentasjon av sjømatnæringens betydning for Lofoten og Vesterålen, og regionens betydning for nasjonal og global matproduksjon. Vi sender gjerne over utfyllende informasjon vedrørende flaksehalsen for utvikling av næringen, hvordan næringen samvirker med andre næringer, eller andre spørsmål.

Regjeringen har slått fast en visjon om at Norge skal være "verdens fremste sjømatnasjon". Det er og bred politisk enighet på Stortinget om at fiskeri- og havbrukssektoren, som utgjør landets nest største eksportnæring, er viktig for norsk nasjonaløkonomi og bosettingen i distriktene.

I et globalt perspektiv er det mangel på mat, og en økende verdensbefolkning fører til økt behov for matvaretilførsel globalt. Sjømat er en viktig del av løsningen: Under 2% av matproduksjonen kommer i dag fra havet og andelen må økes. Helsemyndighetene verden over anbefaler dessuten økt inntak av sjømat for å bedre folkehelsen.

Etter FHLs syn bør sikring av sjømatproduksjon, og ambisjonene for sjømatproduksjon i regionen ses i lys av dette bildet. Lofoten og Vesterålen er ikke bare et av Norges viktigste områder for sjømatproduksjon, men er blant de viktige matproduksjonsregioner i et globalt perspektiv. Samlet ble det i 2011 produsert 450.000¹ tonn sjømat i regionen. Omregnet til middagsporsjoner tilsvarer dette 5 millioner måltider med sjømat daglig noe som gjør at regionen i seg selv sikrer norsk selvforsyning.

FHL vil derfor lansere følgende forslag til målsetning for sjømatproduksjonen i regionen:

Lofoten og Vesterålen skal, innenfor rammene for økonomisk, sosial og miljømessig bærekraftig produksjon, bidra til å realisere det norske potensialet som sjømatkammer for flere hundre millioner mennesker til beste for forbrukerne, norsk økonomi og bosetting.

¹ 94.500 tonn laks og ørret slaktet ved slakteri i regionen i 2010, 175.000 tonn bunnfisk landet i regionen registrert via Norges Råfisklag inkludert sjøpattedyr og 180.000 tonn sildefisk landet i regionen registrert via Norges Sildesalgslag.

Status sjømatnæringen i Lofoten og Vesterålen

Lofoten og Vesterålen har i dag sterke næringsklynger innenfor sjømatnæringen. Vi kan grovt dele sjømatproduksjonen mellom sildefisksektoren, torskefisksektoren og havbrukssektoren. Innenfor alle disse tre sektorene har vi i dag sterke og verdensledende næringsklynger lokalisert til regionen. Samlet utgjør de også en viktig basis for mye av det øvrige næringsliv i regionen. Sjømatnæringen danner derfor fundamentet for bosetning og næringsliv i hele regionen.

Regionen har svært gode lokaliteter for havbruksproduksjon, og har i dag en totalt industriklynge rundt produksjonen av laks. Bedrifter i regionen driver med produksjon som går fra rognproduksjon og produksjon av fiskefôr til havbruksproduksjon, slaktning og foredling. Det er i regionen også produksjon av restråstoff fra lakseindustrien som gjør at avskjær nyttegjøres til produksjon av lakseoljer.

Den nordøstatlantiske torsken har sin hovedgyting utenfor kysten av Lofoten og Vesterålen. Dette har dannet grunnlaget for et av verdens sterkeste sesongfiskerier. I tillegg er det utenfor regionen et rikt fiske etter annen torskefisk og bunnfisk. I Lofoten og Vesterålen foregår det ulike former for bearbeiding av denne fisken, både tradisjonell hending av torsk, salting og filetindustri er lokalisert til regionen. Det er en økende industri i regionen knyttet til å nyttiggjøre restråstoff fra torskefiskeriene.

Endelig er også Lofoten og Vesterålen av stor betydning for sildefiskeriene. Hovedvekten av landinger fra sildefiskeriene i nord skjer til bedrifter i Lofoten og Vesterålen. Også her er det utviklet robuste verdikjeder. Filetering skjer automatisert, og avskjæret fra industrien blir totalt utnyttet, i stor grad som en viktig ingrediens til regionens fiskefôrindustri.

Hva skal til for å produsere mer sjømat fra Lofoten og Vesterålen?

Det største volumpotensial finnes i havbrukssektoren. Å **øke tilgjengeligheten av areal** for havbruk og **reduere administrative grenser** for produksjonsvolum er sentrale forutsetninger for å kunne utløse det nasjonale potensialet. I så måte er arealbruken utenfor Lofoten og Vesterålen av stor betydning.

I tillegg må det legges til rette for at regionen fortsatt skal ha en sterk og kostnadseffektiv fiskeindustri. Uten **styrking av lønnsomheten** i fiskeindustrien kan ikke Norge være verdensledende sjømatnasjon. Økt lønnsomhet vil gi økt investeringsvilje, økt innovasjon, kompetansearbeidsplasser og videre produktutvikling.

Med vennlig hilsen

Fiskeri og havbruksnæringens Landsforening

Geir Ove Ystmark
Direktør industri

Aina Valland
Direktør miljø